

У наші дні кількість оперних та камерних академічних співаків афроамериканського походження значно зросла. З плеяди молодих оперних зірок-афроамериканців можна виділити такі імена як: Лоуренс Броунлі, Анджела Браун, Прітті Янде, Деніз Грейс, Джіней Бріджес, Рассел Томас, які виділяються не тільки видатними вокальними природними даними, а й умілим застосуванням засобів і прийомів старої італійської вокальної школи. Їх заразливий темперамент і енергетика разом з високим технічним вокальним рівнем дозволяє виконувати класичний репертуар, використовуючи нові тембральні фарби, тонке фразування та нюансування.

Література:

1. Apel Willy. Dictionary of Music. New York, E.P. Dutton, 1974.
2. Potter John. Tenor: history of a voice. Yale University Press, 2009.
3. Sylvester Russell. "Sylvester Russell's Review". The Pittsburgh Courier. June 27, 1927.
4. Bernstein Adam. "Robert McFerrin Sr.; Was First Black Man to Sing With the Met" Washington Post 5.01.2009 URL: <https://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/11/28/AR2006112801534.html> (дата звернення: 14.04.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-300-5-37>

ЦИНІЗМ У КОНТЕКСТІ САМОЗБЕРЕЖЕННЯ У СОЦІУМІ

Атрошенко В. В.

*здобувач вищої освіти третього (освітнього-наукового рівня)
спеціальності 033 – Філософія*

Український державний університет науки і технологій

Науковий керівник: Палагута В. І.

Інститут промислових та бізнес технологій

Український державний університет науки і технологій

м. Дніпро, Україна

Як у світі академічної філософії, так і поза ним, мистецтво життя все більше стає в центрі уваги. Такі цілі, як успіх, задоволення від свідомого та успішного життя та бажання щастя, чітко визнані в сучасному суспільстві та отримують велику увагу. З іншого боку, в рамках академічної філософії все більше виникає інше питання, зумовлене реальними

проблемами суспільства, які на сучасному етапі його розвитку характеризуються різкими змінами ідеалів, норм моралі, культурних цінностей та гострими взаємопов'язаними з ними суперечностями. «Прірва», яка виникає між ідеалами, заявленими як нова цінність, та реальністю, вимогами щодо їх забезпечення та реальним станом речей, все це негативно впливає на свідомість.

Безумовно, подібні проблеми розвитку сучасного суспільства, виступають ускладнюючим чинником запровадження гуманістично-орієнтованих соціальних і культурних програм та формування стійкої і відкритої особистості. На соціальному рівні створюються умови, які негативно впливають на свідомість, а реакцією особистості на такий вплив імовірно стануть дві стратегії поведінки: боротьба або адаптація. Особистості доведеться або боротись з негативними сторонами суспільства, або пристосовуватись до них. Але ключовою метою в обох цих стратегіях є самозахист, або самозбереження.

Тож саме питанню самозбереження особистості приділяється все більше уваги на сучасному етапі розвитку суспільства. Актуальність дослідження психології самозбереження особистості полягає в бажанні людей, спрямованому на забезпечення особистісної безпеки стосовно себе, інших і навколишньої дійсності. Тому, піднімаючи окреслену проблему, спробуємо розглянути певні аспекти самозбереження особистості.

Конструктивне самозбереження, у цьому контексті починає діяти як механізм саморегуляції соціальної поведінки особистості, за допомогою якого відбувається успішне вирішення широкого спектру життєвих проблем у різноманітних умовах соціуму.

Ефективні процеси адаптації, психосоціальні резерви самореалізації особистості є складовими формування конструктивного самозбереження, яке, в свою чергу, являє собою систему ціннісних орієнтацій, які можуть визначати засоби досягнення життєвих цілей особистості та її самореалізації.

Але в сучасних реаліях суспільства, негативних його сторін, розриву між ідеалами, невідповідністю офіційної доктрини реальності, а також в умовах постійного стресу, процеси адаптації та психосоціальні резерви особистості можуть виснажуватись, і відповідна зворотна реакція починає проявлятися у вигляді навмисного ігнорування різноманітних соціальних і суспільних норм і цінностей.

Дефіцит моральної ясності та криза довіри робить поширеним суб'єкта, для якого виявляється спокусливим відмовитися від будь-якої системи цінностей, та діяти лише з точки зору користі для себе, тобто перетворитися в циніка.

Отже, цинізм виступає захисною реакцією на невідповідність ідеалів суспільства реальності, в якій це суспільство існує. Більш точно цинізм можна охарактеризувати як розчарування у нових ідеалах суспільства, нормах моралі та культурних цінностях.

Цинічний світогляд, який супроводжується переоцінкою цінностей і орієнтацією на особисту вигоду, постає як адаптивна стратегія пристосування, як форма критично-рефлексивного світогляду.

Безумовно, такий стан свідомості, здавалося б, виступає негативним чином, але адаптивні стратегії особистості, реалізовані цинічним світоглядом, постають як у конструктивному, так і у деструктивному ключі.

Конструктивна форма цинізму озброює суб'єкта рефлексією, стратегією подолання емоційного вигорання та стандартизованих емоційних реакцій, що формуються соціальним та культурним середовищем. Цинічний тип свідомості критично відноситься до будь-якої очевидної істини і близький до позиції здорового скептицизму. Цинізм характерний для людей, які вирішили знайти засіб проти несправедливості та лицемірства суспільства, знайти вихід зі свого безправного становища [1].

У сучасному суспільстві цинізм, здебільшого, сприймається як негативний та деструктивний феномен, насамперед пов'язаний з мораллю і використовується у контексті обговорення морально-етичних питань. Такому негативному змістовому наповненню поняття цинізм завдячує поширеному використанню самого слова «цинізм» у повсякденному мовленні, а саме, широкому використанні його в характеристиці саме негативних сторін особистостей.

При цьому цинізм не спрямований на прояв критики чи деструктивне поведіння по відношенню до інших людей. Цинік спрямовує негатив не скільки на інших людей, скільки на саму можливість якихось досконаліших цілей суспільства заперечувати цінності колишніх цілей.

Конкретна спрямованість та наповнення цинізму залежить від того, яка саме сфера суспільства була порушена різкими змінами та навантажена новими цінностями [2]. У ідеологізованому суспільстві цинізм може бути реакцією на явну брехню, невідповідність офіційної доктрини реальності, і у цьому випадку негатив також поширюється на моральні принципи, ідеали, цінності в цілому [3].

Саме конструктивна форма цинізму і може виступати у якості адаптивної стратегії самозбереження особистості. Цинізм виступає як структура, в рамках якої можливе існування свідомості, яка позбавлена обов'язку прийняття константних, стійких та загальноприйнятих соціальних норм та правил, особистість позбавлена варіанту «самопожертви» заради сторонніх ідей.

Цинічний світогляд сприймає етичні ритуали як зайвий фактор, який тільки заважає при вирішенні практичних завдань. Відсутність емпатії, яка також несе здебільшого «негативну» оцінку в суспільстві, насправді, являє собою складову механізму адаптації та дозволяє циніку зберігати як зовнішню, так і внутрішню активність найменш затратним для власних психоемоційних ресурсів чином, завдяки чому цинік не так виснажується морально.

Конструктивне самозбереження поєднує орієнтири ставлення до себе та інших як до цінності; чесності, що проявляється у відкритості досвіду та ширості у почуттях; свободи як спонтанності і відповідальності.

Якщо психоемоційні ресурси виснажені, свідомість не може впоратись з «перенавантаженням», починається процес самозбереження. Відповідною, реакцією буде звуження кола ціннісних орієнтирів, в результаті чого залишаються лише першорядні, а саме, власна особистість, власні цілі та свобода. Можна вважати, що зберігаються і відкритість досвіду та ширість у почуттях, але у своїй «спотвореній» цинізмом формі. Людям з цинічним світоглядом притаманна ширість, в більшості випадків їм непритаманні такі якості як лестощі, лицемірство та навіть брехня, вони відкриті в своєму ставленні до світу та інших людей.

Адаптивні процеси які характерні цинікам, являють собою спрощення, відкидання зайвого на користь чогось більш значимого для конкретної особистості, що, в свою чергу, виступає як механізм самозбереження в умовах сучасного світу, в якому все частіше соціум стикається з такими проблемами як вигорання, або навіть депресія.

Література:

1. Цинизм – стаття из «Политическая наука: Словарь-справочник», 2010 г.
2. Гудков Л. Д. Перерождения «советского человека». Одиссей: человек в истории. 2007.
3. Абрахам Маслоу «Мотивация и личность». N.Y. : Harper & Row, 1970; СПб. : Евразия, 1999. Гл. «Теория человеческой мотивации»